

> Retouradres

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 6 juni 2025
Betreft Voorhang stichting rechtshulp/antidiscriminatievoorziening

Onze referentie
6421748

Bijlagen
5

Met deze brief maken wij aan uw Kamer het voornemen bekend tot oprichting van de stichting die als taak de verlening van rechtshulp en bijstand bij discriminatie in Caribisch Nederland zal hebben.

Deze bekendmaking geschiedt in het kader van de wettelijk voorgeschreven voorhangprocedure van 30 dagen, bedoeld in artikel 4.7, eerste lid, onderdeel a, van de Comptabiliteitswet 2016. Indien ten minste een vijfde van uw Kamer binnen deze termijn nadere inlichtingen vraagt, wordt de stichting niet eerder opgericht dan 14 dagen nadat de inlichtingen zijn verstrekt.

Met het voornemen tot oprichting van deze stichting geven wij concreet gevolg aan twee eerder aangekondigde beleidsinitiatieven ten aanzien van Caribisch Nederland:

1. de introductie van een eerstelijnsvoorziening voor rechtshulp in Caribisch Nederland, zoals deze door de toenmalige minister voor Rechtsbescherming bij brief van 20 december 2023 is aangekondigd.¹
2. de introductie van een antidiscriminatievoorziening in Caribisch Nederland, zoals deze voortvloeit uit het momenteel uw Kamer aanhangige wetsvoorstel bescherming tegen discriminatie op de BES.²

De stichting zal als taak krijgen burgers in Caribisch Nederland kosteloos te voorzien van informatie, advies en hulp bij juridische vragen of problemen. Daarnaast zal de stichting kosteloze informatie, advies, hulp en bijstand verlenen bij discriminatie. Mede vanwege de noodzakelijke onafhankelijkheid en vanwege de lokale omstandigheden op de eilanden, is gekozen voor het oprichten van één onafhankelijke private stichting als rechtspersoon met wettelijke taak. Deze stichting zal via een subsidierelatie bekostigd worden door de ministeries van JenV en BZK, die hiervoor structurele middelen beschikbaar hebben gesteld.

Het voornemen tot oprichting van de stichting is conform het stichtingenkader getoetst door het ministerie van Financiën. Dit heeft geresulteerd in een positief advies. U treft dit advies als bijlage bij deze brief aan. Daarnaast is formeel overleg gevoerd met de Algemene Rekenkamer (verder te noemen: ARK) over de voorgenoemde oprichting. U treft ook deze brief als bijlage aan. Hieronder gaan wij in op de belangrijkste punten.

¹ Kamerstukken II 2023-2024, 31 753, nr. 285.

² Kamerstukken I 2024-2025, 36 551, A.

De ARK hecht belang aan het voorzien in een toezichtarrangement, gelet op het feit dat de antidiscriminatievoorziening een wettelijke taak krijgt. Dit brengt met zich dat de minister van BZK op grond van de Compatibiliteitswet de verantwoordelijkheid heeft om toezicht te houden op de doelmatige en doeltreffende uitvoering van deze taak en het beheer van publieke financiële middelen door de stichting. Vanwege de betrokkenheid van twee departementen is hierbij bijzondere aandacht nodig voor de rolverdeling tussen beide bewindspersonen.

**Directoraat Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
6 juni 2025

Onze referentie
6421748

Daarnaast beveelt de ARK aan in de subsidiebeschikking het toezicht op en de verantwoording van de te verstrekken subsidies zodanig vast te leggen dat beide betrokken bewindspersonen goed zicht hebben op een juiste besteding van de middelen. De ARK geeft ter overweging mee om vast te leggen dat het in de statuten opgenomen onderzoek van de jaarrekening uitmondt in een controleverklaring door een registeraccountant, waarin ook aandacht wordt besteed aan de rechtmatigheid.

Wij nemen deze adviezen van de ARK over. Dat betekent onder meer dat wij zullen voorzien in een passend toezichtarrangement. Daarnaast zullen er tussen JenV en BZK afzonderlijke (governance)afspraken worden gemaakt die ingaan op de onderlinge rolverdeling bij de verstrekking van de subsidie en de verantwoording over de besteding, alsmede op de statutair vastgelegde bevoegdheden van de bewindspersonen. Tot slot zullen de voorwaarden in de subsidiebeschikking zodanig zijn dat beide bewindspersonen goed zicht hebben op een juiste besteding van de middelen. Bij dit alles rekening gehouden met de beperkte omvang van de stichting alsmede de lokale omstandigheden.

Met de oprichting van de stichting is het streven om op korte termijn de deuren te kunnen openen van een voorziening waar al lange tijd veel behoefte aan is op de eilanden.

De Staatssecretaris Rechtsbescherming,

T.H.D. Struycken

De Minister van Binnenlandse en Koninkrijksrelaties,

J.J.M. Uitermark

Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147
2511 DP DEN HAAG

Postbus 20015
2500 EA Den Haag
070 342 43 44
voorlichting@rekenkamer.nl
www.rekenkamer.nl

datum 15 mei 2025
betreft Reactie op brief met referentie 6285698 betreffende het voornemen tot oprichting
stichting rechtshulp- en antidiscriminatie voorziening Caribisch Nederland

Geachte mevrouw [REDACTED]

Per brief van 8 april 2025 heeft de staatssecretaris Rechtsbescherming mede namens u, op grond van artikel 4.7 lid 4 van de Comptabiliteitswet 2016 (CW 2016) verzocht om overleg over het voornemen tot oprichting van een stichting voor rechtshulp- en antidiscriminatievoorziening Caribisch Nederland (hierna: de stichting). Wij sturen onze reactie op dit verzoek zowel naar de staatssecretaris Rechtsbescherming als naar u.

De staatssecretaris Rechtsbescherming geeft aan dat hij er de voorkeur aan geeft om een gecombineerde voorziening op te richten voor zowel de rechtshulp als de antidiscriminatievoorziening, met als rechtsvorm een lokale Caribische stichting. De antidiscriminatievoorziening wordt – als het voorstel voor de Wet bescherming tegen discriminatie op de BES wordt aangenomen – een wettelijke taak. Dit wetsvoorstel ligt momenteel bij de Eerste Kamer. Wij merken op dat het wetsvoorstel invloed heeft op onze taak en bevoegdheden omdat er een rechtspersoon met een wettelijke taak (rwt) ontstaat. Daarom had u het wetsvoorstel voor overleg moeten voorleggen aan de Algemene Rekenkamer, op grond van artikel 7.40 van de CW 2016. Aangezien het wetsvoorstel al door de Tweede Kamer is aangenomen, heeft de Tweede Kamer helaas geen kennis kunnen nemen van ons advies. De rechtshulpfunctie van de stichting is op dit moment nog geen wettelijke taak. Zodra dit voornemen in een wetsvoorstel is vastgelegd, zal de staatssecretaris Rechtsbescherming dit voorstel voor overleg moeten voorleggen aan de Algemene Rekenkamer.

Over het voornemen tot oprichting van de stichting is op ambtelijk niveau overleg gevoerd tussen medewerkers van de Algemene Rekenkamer en medewerkers van de ministeries van JenV en BZK.

Met deze brief brengen wij enkele inhoudelijke punten met betrekking tot de nadere invulling van toezicht en verantwoording onder uw aandacht. Daarnaast beschrijven we de taak en bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer bij de op te richten stichting.

Inhoudelijke aandachtspunten bij het voorstel

Belang van een toezichtarrangement voor een wettelijke taak

Het feit dat de stichting voor de antidiscrimatievoorziening een wettelijke taak krijgt brengt met zich mee dat u als minister van BZK op grond van artikel 6.2 onder c van de CW 2016 de verantwoordelijkheid heeft om toezicht te houden op de doelmatige en doeltreffende uitvoering van deze wettelijke taak en het beheer van publieke financiële middelen door de stichting.

Omdat elke wettelijke taak uniek is wijzen wij u erop dat het belangrijk is dat u tijdig een toezichtarrangement opstelt. In dit arrangement wordt vastgelegd hoe u als verantwoordelijk minister invulling wilt geven aan uw taken en bevoegdheden ten aanzien van de rwt en hoe u toezicht wilt houden op de taakuitvoering van stichting en het beheer van de publieke middelen door de stichting. Het toezichtarrangement behoort aan te sluiten op de departementale visie op toezicht. In dit geval is het daarnaast belangrijk dat het toezichtarrangement ingaat op de rolverdeling tussen beide bij de stichting betrokken bewindspersonen.

Verantwoording over de subsidie

In de brief van de staatssecretaris Rechtsbescherming is aangegeven dat er één subsidiebeschikking komt die door de minister van JenV, mede namens de minister van BZK, zal worden geslagen. De subsidievoorwaarden voor de op te richten stichting moeten nog worden uitgewerkt. Wij bevelen de staatssecretaris Rechtsbescherming aan om in de subsidiebeschikking toezicht op en verantwoording van de te verstrekken subsidies zodanig vast te leggen dat beide betrokken ministers goed zicht hebben op een juiste besteding van de te verstrekken subsidie.

De Algemene Rekenkamer hanteert als norm dat de jaarverantwoording van een rwt vergezeld gaat van een verklaring over de rechtmatige besteding van de publieke

middelen en dat hierop controle plaatsvindt door een accountant (tenzij dit aantoonbaar ondoelmatig is). De statuten van de op te richten stichting voorzien niet in een dergelijke controleverklaring, maar slechts in onderzoek van de jaarrekening van de stichting door een registeraccountant of een deskundige. Wij geven de staatssecretaris Rechtsbescherming in overweging om vast te leggen dat dit onderzoek uitmondt in een controleverklaring waarin ook aandacht wordt besteed aan de rechtmatigheid.

Taak en bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer bij de stichting

Zoals hierboven beschreven heeft de stichting voor de antidiscrimatievoorziening een wettelijke taak. De andere taak van de stichting, rechtshulp, is vooralsnog geen wettelijke taak. Voor beide taken ontvangt de stichting subsidie ten laste van de rijksbegroting. Wij maken u erop attent dat de Algemene Rekenkamer daarom bevoegd is om onderzoek ter plaatse te verrichten op basis van artikelen 7.24 onder a en b en 7.34 van de CW 2016. Het onderzoek kan gericht zijn op oordeelsvorming over het door de minister gevoerde beleid en het uitgeoefende toezicht. Ten aanzien van rwt's kan de oordeelsvorming ook gericht zijn op het beheer van de publieke middelen en de uitvoering van de wettelijke taak door de rwt zelf (artikel 7.25 CW 2016).

Verdere proces

Wij verzoeken u een afschrift van deze brief mee te sturen aan de Staten-Generaal bij uw voornemen tot oprichting van de stichting. Wanneer u de voorhangprocedure inzet zullen wij deze brief tevens op onze website www.rekenkamer.nl publiceren.

Algemene Rekenkamer

Staatssecretaris Rechtsbescherming
Turfmarkt 147
2511 DP DEN HAAG

Postbus 20015
2500 EA Den Haag
070 342 43 44
voorlichting@rekenkamer.nl
www.rekenkamer.nl

datum 15 mei 2025
betreft Reactie op brief met referentie 6285698 betreffende het voornemen tot oprichting stichting rechtshulp- en antidiscriminatie voorziening Caribisch Nederland

Geachte heer [REDACTED]

Per brief van 8 april 2025 heeft u mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, op grond van artikel 4.7 lid 4 van de Comptabiliteitswet 2016 (CW 2016) verzocht om overleg over het voornemen tot oprichting van een stichting voor rechtshulp- en antidiscriminatievoorziening Caribisch Nederland (hierna: de stichting). Wij sturen onze reactie op dit verzoek zowel naar u als naar de minister van BZK.

U geeft aan dat u er de voorkeur aan geeft om een gecombineerde voorziening op te richten voor zowel de rechtshulp als de antidiscriminatievoorziening, met als rechtsvorm een lokale Caribische stichting. De antidiscriminatievoorziening wordt – als het voorstel voor de Wet bescherming tegen discriminatie op de BES wordt aangenomen – een wettelijke taak. Dit wetsvoorstel ligt momenteel bij de Eerste Kamer. Wij merken op dat het wetsvoorstel invloed heeft op onze taak en bevoegdheden omdat er een rechtspersoon met een wettelijke taak (rwt) ontstaat. Daarom had de minister van BZK het wetsvoorstel voor overleg moeten voorleggen aan de Algemene Rekenkamer, op grond van artikel 7.40 van de CW 2016. Aangezien het wetsvoorstel al door de Tweede Kamer is aangenomen, heeft de Tweede Kamer helaas geen kennis kunnen nemen van ons advies.

De rechtshulpfunctie van de stichting is op dit moment nog geen wettelijke taak. Wij benadrukken dat, wanneer u de rechtshulpfunctie een wettelijke basis wil geven, u op grond van artikel 7.40 van de CW 2016 tijdig overleg met de Algemene Rekenkamer dient te voeren over het wetsvoorstel.

Over het voornemen tot oprichting van de stichting is op ambtelijk niveau overleg gevoerd tussen medewerkers van de Algemene Rekenkamer en medewerkers van de ministeries van JenV en BZK.

Met deze brief brengen wij enkele inhoudelijke punten met betrekking tot de nadere invulling van toezicht en verantwoording onder uw aandacht. Daarnaast beschrijven we de taak en bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer bij de op te richten stichting.

Inhoudelijke aandachtspunten bij het voorstel

Belang van een toezichtarrangement voor een wettelijke taak

Het feit dat de stichting voor de antidiscrimatievoorziening een wettelijke taak krijgt, brengt met zich mee dat de minister van BZK op grond van artikel 6.2 onder c van de CW 2016 de verantwoordelijkheid heeft om toezicht te houden op de doelmatige en doeltreffende uitvoering van deze wettelijke taak en het beheer van publieke financiële middelen door de stichting. Op het moment dat de rechtshulptaak ook een wettelijke basis krijgt, heeft u als staatssecretaris Rechtsbescherming die verantwoordelijkheid ook.

Omdat elke wettelijke taak uniek is, wijzen wij u erop dat het belangrijk is dat de minister van BZK tijdig een toezichtarrangement opstelt. In dit arrangement wordt vastgelegd hoe de verantwoordelijke minister invulling wil geven aan zijn taken en bevoegdheden ten aanzien van de rwt en hoe zij toezicht wil houden op de taakuitvoering en het beheer van de publieke middelen door de stichting. Het toezichtarrangement behoort aan te sluiten op de visie op toezicht van het betrokken departement. In dit geval is het daarnaast belangrijk dat het toezichtarrangement ingaat op de rolverdeling tussen beide bij de stichting betrokken bewindspersonen.

Verantwoording over de subsidie

U heeft aangegeven dat er één subsidiebeschikking komt die door de minister van JenV, mede namens de minister van BZK, zal worden geslagen. De subsidievoorwaarden voor de op te richten stichting moeten nog worden uitgewerkt. Wij bevelen u aan om in de subsidiebeschikking toezicht op en verantwoording van de te verstrekken subsidies zodanig vast te leggen dat beide betrokken ministers goed zicht hebben op een juiste besteding van de te verstrekken subsidie.

De Algemene Rekenkamer hanteert als norm dat de jaarverantwoording van een rwt vergezeld gaat van een verklaring over de rechtmatige besteding van de publieke

middelen en dat hierop controle plaatsvindt door een accountant (tenzij dit aantoonbaar ondoelmatig is). De statuten van de op te richten stichting voorzien niet in een dergelijke controleverklaring maar slechts in onderzoek van de jaarrekening van de stichting door een registeraccountant of een deskundige. Wij geven u in overweging om vast te leggen dat dit onderzoek uitmondt in een controleverklaring, waarin ook aandacht wordt besteed aan de rechtmatigheid.

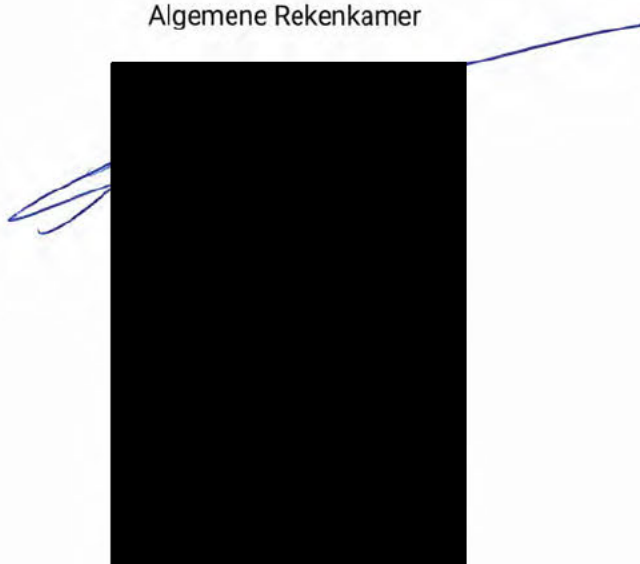
Taak en bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer bij de stichting

Zoals hierboven beschreven heeft de stichting voor de antidiscrimatievoorziening een wettelijke taak. De andere taak van de stichting, rechtshulp, is vooralsnog geen wettelijke taak. Voor beide taken ontvangt de stichting subsidie ten laste van de rijksbegroting. Wij maken u erop attent dat de Algemene Rekenkamer daarom bevoegd is om onderzoek ter plaatse te verrichten op basis van artikelen 7.24 onder a en b en 7.34 van de CW 2016. Het onderzoek kan gericht zijn op oordeelsvorming over het door de minister gevoerde beleid en het uitgeoefende toezicht. Ten aanzien van rwt's kan de oordeelsvorming ook gericht zijn op het beheer van de publieke middelen en de uitvoering van de wettelijke taak door de rwt zelf (artikel 7.25 CW 2016).

Verdere proces

Wij verzoeken u een afschrift van deze brief mee te sturen aan de Staten-Generaal bij uw voornemen tot oprichting van de stichting. Wanneer u de voorhangprocedure inzet, zullen wij deze brief tevens op onze website www.rekenkamer.nl publiceren.

Algemene Rekenkamer

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

**Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting**
Directie Begrotingszaken
Afdeling Besturing,
Bekostiging en Externe
Verslaggeving

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Ons kenmerk
2025-0000082330

Datum 24 maart 2025
Betreft Advies oprichting Stichting voor Rechtshulp en
Discriminatievoorzieningen BES-eilanden

Geachte heer

In uw brief van 25 februari jl. vraagt u, mede namens de directeur Constitutionele Zaken en Wetgeving bij het Ministerie van BZK, advies over het voornemen tot het oprichten van een stichting voor rechtshulp en discriminatievoorzieningen op de BES-eilanden (hierna: de stichting). Naar aanleiding van dit voornemen is de afgelopen maanden meermaals contact geweest tussen ambtenaren van onze ministeries en het ministerie van BZK. Ik heb uw voornemen getoetst aan de normen uit het Stichtingenkader. Daarbij komen de volgende elementen aan bod:

- het publieke belang dat de overheid dient op te pakken;
- de taken of activiteiten die de stichting gaat uitvoeren;
- de financiering;
- de verhouding tot de verantwoordelijk minister;
- de gekozen inrichting van de stichting;
- de betrokkenheid van partijen.

Ik kom tot een positief advies. In het onderstaande licht ik mijn advies nader toe.

Sinds de staatkundige hervorming (2010) maken de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba onderdeel uit van ons land en is de Rijksoverheid onder meer verantwoordelijk voor het voeren van beleid op het gebied van rechtsbescherming en mensenrechten. U schrijft dat daarom gelijkebehandelingswetgeving ook wordt ingevoerd in Caribisch Nederland. Op basis van o.a. deze wetgeving moeten er voorzieningen komen waar burgers terecht kunnen met vragen en klachten over discriminatie en gelijke behandeling. Daarnaast volgt uit de Grondwet dat er een voorziening moet zijn voor de verlening van rechtsbijstand aan minder draagkrachtige burgers. In het Europees-Nederlandse stelsel voorziet het Juridisch Loket hierin.

De op te richten stichting met wettelijke taak dient als vertaalslag naar de Caribisch-Nederlandse context om op deze wijze de rechtspositie en laagdrempelige toegang tot het recht voor burgers op de eilanden te waarborgen. Het publieke belang dat de stichting gaat dienen is daarmee overtuigend.

Gezien de beperkte omvang van de eilanden, het feit dat discriminatie en gelijke behandeling gevoelig liggen in kleine gemeenschappen en de noodzaak tot strikte onafhankelijkheid om de inhoudelijke doelstelling van de stichting waar te maken, begrijp ik uw keuze voor een nieuw op te richten stichting en de stichting als rechtsvorm. Daarnaast heeft u op basis van extern advies voldoende onderbouwd dat ten aanzien van de organisatorische inbedding duurzame aansluiting bij het Europees-Nederlandse stelsel niet mogelijk is.¹ De taken en

¹ Rapport Baker Tilly: 'Stichting het Juridisch Loket, uitbreiding naar Caribisch Nederland', juni 2024.

activiteiten die de stichting gaat uitvoeren zijn daarnaast in lijn met het Stichtingenkader.

Deze stichting zal via twee afzonderlijke subsidierelaties bekostigd worden: vanuit JenV voor het rechtshulp-gedeelte en vanuit BZK voor het antidiscriminatie-gedeelte. Beide departementen hebben hiervoor structureel middelen beschikbaar gesteld. De stichting ziet erop toe dat overige inkomsten het onafhankelijke karakter van de stichting niet doorkruisen.

Datum
24 maart 2025

Ons kenmerk
2025-0000082338

De statutaire bevoegdheden die de minister toekomen zijn passend en in lijn met het Stichtingenkader. Zo is statutair vastgelegd dat besluiten die de stichting ingrijpend wijzigen voorafgaand aan de minister worden voorgelegd. Hierbij is de minister van JenV het directe aanspreekpunt. Instemming geschiedt mede namens de minister van BZK. De gekozen inrichting (*governance*) van de stichting middels een Raad van Toezicht-model is passend vormgegeven.² De Stichting Reclassering CN heeft als blauwdruk gediend.

Ik juich toe dat twee departementen met één (nieuwe) stichting voorzien in verschillende wettelijke taken: burgers kunnen bij hetzelfde loket terecht voor rechtshulp en discriminatievraagstukken. De facto is het ministerie van JenV voor de stichting het aanspreekpunt. Ik zou u daarom willen meegeven om structureel contact te (blijven) onderhouden met het ministerie van BZK om te borgen dat beide departementen in gelijkwaardigheid bij de beleidsopgave, financiering en levensloop van de stichting betrokken blijven. Ook na de opstartfase en minimaal tot het moment van evaluatie (binnen vijf jaar na oprichting).

Directeur-Generaal v.d. Rijksbegroting

² In de concept-statuten (artikel 5 vierde lid) is expliciet opgenomen, conform het Stichtingenkader, dat in het bestuur van de stichting *geen* ambtenaren in dienst van de Nederlandse rijksoverheid of het Openbaar Lichaam zitting hebben. Dit om dubbele loyaliteiten te voorkomen.

AKTE VAN OPRICHTING
STICHTING VOOR RECHTSHULP EN ANTI-DISCRIMINATIEVOORZIENING
CARIBISCH NEDERLAND

Op *, verscheen voor mij, mr. Robin Alexander Rispens, notaris in het openbaar lichaam Bonaire:

[*], wonende te Bonaire, werkzaam ten kantore van mij notaris en aldaar woonplaats kiezende, geboren te [*] op [*], [on*]gehuwd, ten dezen handelende als schriftelijk gevolmachtigde van:

De Staat der Nederlanden (Ministerie van Justitie en Veiligheid), een publiekrechtelijke rechtspersoon, gevestigd in 's-Gravenhage, met adres Turfmarkt 147, 2511 DP 's-Gravenhage en handelsregisternummer 27380834 (de "oprichter").

De verschenen persoon, handelend als gemeld, verklaarde dat de oprichter hierbij een stichting wenst op te richten en stelt daarvoor vast de volgende:

STATUTEN

Naam, zetel en duur

Artikel 1

1. De stichting draagt de naam:
stichting voor rechtshulp en anti-discriminatievoorziening Caribisch Nederland [of een nader vast te stellen naam**].**
2. De stichting heeft haar statutaire zetel in het openbaar lichaam Bonaire.
3. De stichting handelt op Bonaire onder de naam [**verkorte naam**] en op Sint Eustatius en Saba onder de naam [**verkorte naam**].
4. De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd.

Doel

Artikel 2

1. Het doel van de stichting is tweeledig:
 - I. Het bieden van kosteloze rechtshulp, waaronder in dit kader wordt verstaan:
 - a. het bieden van laagdrempelige informatie en persoonlijk advies en het bieden van hulp aan inwoners van en mensen die verblijven op de eilanden Bonaire, St. Eustatius en Saba, in het bijzonder burgers die zich in een kwetsbare positie bevinden;
 - b. het signaleren van structurele juridische problemen en deze aankaarten bij de betrokken organisaties als de toepassing van recht leidt tot onrechtvaardigheid, en voorts al hetgeen met het vorenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.
 - II. Het bieden van kosteloze onafhankelijke bijstand bij discriminatie, met als doel het voorkomen en bestrijden van discriminatie en uitsluiting. In dit kader wordt hieronder verstaan:
 - a. het bieden van ondersteuning aan inwoners van - en mensen die verblijven op de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba bij de afwikkeling van hun klachten betreffende de huidige en

- toekomstige gelijkebehandelingswetgeving binnen Caribisch Nederland;
 - b. het registreren van meldingen van discriminatie en het periodiek vervaardigen van rapportages hierover.
2. De stichting tracht haar doel te bereiken door het binnen Bonaire, Sint Eustatius en Saba inrichten en in stand houden van fysieke en andere vormen van (al dan niet) digitale dienstverlening en verricht hiertoe de volgende activiteiten:
- a. het vestigen van laagdrempelige voorzieningen voor kosteloze rechtshulp en ondersteuning bij discriminatie op de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba, die voor een ieder fysiek en digitaal toegankelijk zijn;
 - b. het via en vanuit deze voorzieningen op verzoek verhelderen van vragen van rechtzoekenden, alsmede het op verzoek adviseren, voorlichten, informatie inwinnen en doorverwijzen van rechtzoekenden;
 - c. in geval van discriminatie, het bemiddelen tussen partijen en het vertegenwoordigen van rechtszoekenden in klachtprocedures;
 - d. het onderhouden van een nauwe samenwerking met relevante ketenpartners zodat een adequate doorverwijzing kan plaatsvinden;
 - e. het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de dienstverlening van de voorzieningen;
 - f. het bekendmaken van de mogelijkheden van de voorzieningen onder de burgers;
 - g. het verschaffen van informatie en het leveren van voorlichting over onderwerpen die in de ruimste zin van het woord passen bij de in artikel 2 genoemde doelstellingen.
3. Om het in lid 1 genoemde doel en de in lid 2 genoemde activiteiten juist en volledig te kunnen uitvoeren, verwerkt de stichting persoonsgegevens, met inbegrip van bijzondere persoonsgegevens. De stichting verwerkt deze gegevens als verantwoordelijke en draagt hiertoe zorg voor passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen. De stichting neemt bij de uitvoering van haar activiteiten de huidige en toekomstige wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens in acht.
4. De stichting beoogt niet het maken van winst.

Vermogen

Artikel 3

1. Het vermogen van de stichting wordt gevormd door:
 - a. subsidies;
 - b. donaties;
 - c. hetgeen door de stichting door inzamelingsacties of bij erfstelling, legaat of schenking wordt verkregen;
 - d. al hetgeen op andere wettige wijze wordt verkregen.
2. Alle geldstromen mogen het onafhankelijke karakter van de stichting

niet doorkruisen.

Organen

Artikel 4

De stichting kent de volgende organen:

- a. het bestuur; en
- b. de raad van toezicht.

Bestuur

Artikel 5

1. Het bestuur bestaat uit een door de raad van toezicht te bepalen aantal van minimaal één (1) lid en maximaal drie (3) leden. Een niet voltallige bestuur behoudt zijn bevoegdheden. In ontstane vacatures wordt zo spoedig mogelijk voorzien.
2. Ieder bestuurslid wordt door de raad van toezicht benoemd voor maximaal vier (4) jaar.
3. Ieder bestuurslid is onbeperkt herbenoembaar.
4. Een rijksambtenaar of ambtenaar bij een openbaar lichaam kan niet als lid van het bestuur worden benoemd.
5. Het bestuur kan bepaalde (bestuurs)taken na voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de raad van toezicht opdragen aan het management van binnen en buiten de stichting onderscheiden organisatorische eenheden. Gemandateerde taakuitoefening geschiedt onder verantwoordelijkheid van het bestuur.
6. De bezoldiging en de overige aanstellingsvoorwaarden van het bestuur worden in een overeenkomst tussen het bestuur en de raad van toezicht vastgelegd.
7. Het bestuur verschaft de raad van toezicht gevraagd en ongevraagd en tijdig de gegevens die noodzakelijk zijn voor de goede uitoefening van de taak van de raad van toezicht.
8. Naast de elders in deze statuten genoemde gevallen zijn de volgende bestuursbesluiten aan goedkeuring door de raad van toezicht onderworpen:
 - a. besluiten tot het aanbrengen van ingrijpende wijzigingen in de structuur van de organisatie;
 - b. de instelling van een klankbordgroep;
 - c. de vaststelling van de begroting;
 - d. de vaststelling van de jaarrekening en het jaarverslag als bedoeld in artikel 9 lid 2 en 3;
 - e. de vaststelling van het jaarplan;
 - f. de wijziging van de statuten en de ontbinding van de stichting;
 - g. de vaststelling en wijziging van (gedrags-)codes en reglementen;
 - h. de beëindiging van de dienstbetrekking van een aanmerkelijk aantal werknemers tegelijkertijd of binnen een kort tijdsbestek;
 - i. het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen;
 - j. het doen van financiële verplichtingen en het aangaan van geldleningen die een jaarlijks door de raad van toezicht vast te

- stellen bedrag te boven gaan;
 - k. de aanvraag van faillissement en van surséance van betaling van de stichting;
 - l. het aangaan van een fusie; en
 - m. het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst met relevante ketenpartners.
9. Voor de bestuursbesluiten genoemd in het vorige lid onder sub a, f, k en l is naast goedkeuring van de raad van toezicht eveneens goedkeuring van de minister van Justitie en Veiligheid, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, vereist.
 10. De raad van toezicht is bevoegd het lid of de leden van het bestuur te schorsen of te ontslaan. De raad van toezicht stelt hier de minister van Justitie en Veiligheid, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, onverwijld schriftelijk van op de hoogte. Indien de raad van toezicht tot schorsing of ontslag wenst over te gaan, wordt het bestuur in de gelegenheid gesteld zijn standpunt kenbaar te maken. Het lid of de leden van het bestuur kunnen zich daarbij laten bijstaan door een raadsman.
 11. Het lid of de leden van het bestuur defungeren:
 - a. wanneer hij of zij een functie als vermeld in artikel 5 lid 4 aanvaardt;
 - b. door overlijden;
 - c. door zelf genomen ontslag;
 - d. ten gevolge van ontslag door de raad van toezicht;
 - e. door het verlies van het vrije beheer over het vermogen;
 - f. door het in kracht van gewijsde gaan van een vonnis ter zake van een door een bestuurder gepleegd misdrijf;
 - g. door ontslag of schorsing op grond van lid 10 van dit artikel.
 12. In geval van ontstentenis of belet van een bestuurder is de persoon die daartoe door de raad van toezicht, al dan niet uit zijn midden is benoemd, tijdelijk met het bestuur van de stichting belast. In geval één van de leden van de raad van toezicht deze tijdelijke functie vervult, treedt dit lid terug uit de raad van toezicht.
 13. Onder belet wordt in deze statuten in ieder geval verstaan de omstandigheid dat de bestuurder gedurende een periode van meer dan veertien (14) dagen onbereikbaar is door ziekte of andere oorzaken.
 14. Iedere bestuurder waakt tegen een tegenstrijdig belang tussen zichzelf en de stichting. In het geval dat zich een tegenstrijdig belang voordoet ten aanzien van een bestuurder, dient de desbetreffende bestuurder dit onverwijld te melden aan de overige bestuurders en de raad van toezicht.
 15. Een bestuurder dient zich alsdan van de beraadslagingen en besluitvorming over de aangelegenheid waarbij het tegenstrijdig belang speelt te onthouden, hij heeft ter zake geen stemrecht en evenmin telt hij mee voor een mogelijk quorum dat bij de

besluitvorming geldt. Indien alle bestuurders een tegenstrijdig belang hebben met de stichting, wordt het besluit genomen door de raad van toezicht.

16. Het bestuur draagt te allen tijde zorg voor een zorgvuldige verslaglegging van de besluitvorming indien sprake is van een tegenstrijdig belang als bedoeld in het vorige lid van dit artikel.

Bestuur; taken, bevoegdheden en vergadering

Artikel 6

1. Het bestuur is belast met het besturen van de stichting en met het beheer van en de beschikking over het vermogen van de stichting binnen de grenzen van haar doel en binnen de grenzen van een door de raad van toezicht goed te keuren bestuursreglement.
2. In geval van een meerhoofdig bestuur vergadert het bestuur zo dikwijls als de voorzitter of een ander lid van het bestuur dit nodig acht, doch ten minste eenmaal per kwartaal.
3. Vergaderingen van het bestuur kunnen worden gehouden door middel van telefonische- of videoconferenties, of door middel van enig ander communicatiemiddel, mits elke deelnemende bestuurder door alle anderen gelijktijdig kan worden gehoord.
4. Het bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle bestuurders hun stem schriftelijk hebben uitgebracht. Dergelijke besluiten worden genomen met algemene stemmen. Onder schriftelijk wordt in deze statuten verstaan: bij brief, e-mail, of bij boodschap die via een ander gangbaar communicatiemiddel wordt overgebracht en op schrift kan worden ontvangen, mits de identiteit van de verzender met afdoende zekerheid kan worden vastgesteld.
5. In een bestuursreglement worden regels vastgelegd omtrent de onderlinge taakverdeling, de bezoldiging, de specifieke bevoegdheden, de interne besluitvorming en de werkwijze van het bestuur waarin begrepen de informatievoorziening aan de raad van toezicht, in aanvulling op hetgeen daaromtrent in deze statuten is bepaald.
6. Het bestuur besluit tot vaststelling en wijziging van een bestuursreglement, na voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de raad van toezicht. Indien het bestuur geen voorstel voor een bestuursreglement ter goedkeuring voorlegt aan de raad van toezicht, dan is de raad van toezicht bevoegd het bestuursreglement zelfstandig vast te stellen.

Vertegenwoordiging van de stichting

Artikel 7

1. De stichting wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door het bestuur.
2. In geval er twee of meer bestuursleden zijn, komt de vertegenwoordigingsbevoegdheid ook aan ieder bestuurslid individueel toe.
3. De in deze statuten opgenomen regelingen inzake ontstentenis of

belet, alsook in geval van een tegenstrijdig belang zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.

4. Het bestuur kan besluiten tot verlening van volmacht aan één of meer werknemers van de stichting, alsook aan derden, om de stichting binnen de grenzen van die volmacht te vertegenwoordigen.
5. De bestuurder is bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen na voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de raad van toezicht.
6. Het bestuur is niet bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een derde verbindt.

Raad van toezicht

Artikel 8

1. De raad van toezicht houdt toezicht en adviseert het bestuur. De raad van toezicht heeft daarbij tot taak erop toe te zien dat het bestuur van de stichting plaatsvindt conform het in deze statuten bepaalde. Bij de vervulling van zijn taak richt de raad van toezicht zich naar het belang van de stichting en de met haar verbonden werkorganisatie. Hij kan van het bestuur toegang verlangen tot alle lokaliteiten en inzage in alle bescheiden en overige informatie, voor zover noodzakelijk voor uitvoering van zijn toezichthoudende taak.
2. De raad van toezicht bestaat uit een aantal van ten minste drie (3) en ten hoogste vijf (5) natuurlijke personen. De raad stelt binnen deze grenzen zelf het aantal leden vast.
3. De raad van toezicht verdeelt zijn taken onderling en benoemt uit zijn midden een voorzitter.
4. Indien het aantal leden van de raad van toezicht is gedaald tot onder het in lid 2 van dit artikel vermelde minimum aantal van drie, blijft de raad van toezicht bevoegd.
5. Wanneer te eniger tijd alle leden van de raad van toezicht mochten komen te ontbreken en ook in het geval het overgebleven lid van de raad van toezicht, zou nalaten binnen redelijke termijn in de vacature(s) te voorzien, is het bestuur bevoegd de Rechter in het Gerecht in Eerste Aanleg, zittingsplaats te Bonaire, te verzoeken tot benoeming van de (ontbrekende) leden van de raad van toezicht.
6. Leden van de raad van toezicht kunnen slechts zijn natuurlijke personen en moeten - gezien hun werk, belangstelling en ervaring - een concrete bijdrage tot het verwezenlijken van het doel van de stichting kunnen leveren.
7. Leden van de raad van toezicht:
 - a. mogen geen rijksambtenaar of ambtenaar bij een openbaar lichaam zijn;
 - b. mogen niet werkzaam zijn bij de stichting of direct dan wel indirect een financieel belang hebben bij de stichting;
 - c. mogen geen belangen vertegenwoordigen die, naar het oordeel

van de raad van toezicht, tegenstrijdig zijn met de belangen van de stichting.

8. De leden van de raad van toezicht worden door de raad van toezicht benoemd, op voordracht van de minister van Justitie en Veiligheid, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, met inachtneming van het bepaalde in leden 2 en 3 van dit artikel. Indien en zodra zich een vacature voordoet binnen de raad van toezicht stelt de raad van toezicht het profiel vast voor de betreffende zetel. Vervolgens wordt de minister van Justitie en Veiligheid mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, in de gelegenheid gesteld een voordracht te doen voor de betreffende zetel. De voordracht dient binnen een periode van drie maanden na verzoek daartoe te worden gedaan. Is geen voordracht gedaan, is de raad van toezicht vrij in de vervulling van de betreffende zetel. Indien de raad van toezicht niet instemt met de voordracht als bedoeld in de vorige volzin dan zal de raad van toezicht dit schriftelijk en met redenen omkleed mededelen aan de minister van Justitie en Veiligheid. De minister van Justitie en Veiligheid wordt mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vervolgens in de gelegenheid gesteld een nieuwe voordracht te doen aan de raad van toezicht, welke voordracht in dit geval bindend is. De bindende voordracht dient binnen een periode van drie maanden na verzoek daartoe te worden gedaan. Indien geen bindende voordracht is gedaan, is de raad van toezicht vrij in de vervulling van de betreffende zetel.
9. Leden van de raad van toezicht worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. Leden van de raad van toezicht treden af volgens een door de raad op te maken rooster van aftreden. Een volgens het rooster aftredend lid is onmiddellijk herbenoembaar, voor maximaal een periode van vier jaar.
10. Elk lid van de raad van toezicht kan te allen tijde als zodanig worden geschorst of ontslagen bij een besluit van de raad van toezicht genomen in een vergadering.
11. Een lid van de raad van toezicht defungeert voorts:
 - a. wanneer hij of zij een functie als vermeld in artikel 5 lid 4 aanvaardt;
 - b. door overlijden;
 - c. door zelf genomen ontslag;
 - d. door het verlies van het vrije beheer over diens vermogen;
 - e. door periodiek aftreden volgens lid 9 van dit artikel;
 - f. door het in kracht van gewijsde gaan van een vonnis ter zake van een door het lid van de raad van toezicht gepleegd misdrijf;
 - g. door ontslag of schorsing op grond van lid 10 van dit artikel;
 - h. indien het lid niet langer voldoet aan de vereisten van lid 6 of lid 7 van dit artikel.

Indien een lid van de raad van toezicht als zodanig defungeert, is de

raad van toezicht verplicht, met inachtneming van het in de leden 2 en 3 van dit artikel bepaalde, zo spoedig mogelijk in de vacature te voorzien, dan wel te besluiten, met inachtneming van het in lid 2 van dit artikel bepaalde minimum, dat het aantal leden van de raad van toezicht wordt vermeerderd.

12. Bij ontstentenis of belet van één of meer leden van de raad van toezicht nemen de overblijvende leden, of neemt het overblijvende lid het gehele toezicht waar.
13. In geval van ontstentenis of belet van alle leden van de raad van toezicht, berust de taak van de raad van toezicht, achtereenvolgens, bij:
 - i. een of meer door de minister van Justitie en Veiligheid, alsmede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor deze situatie aangewezen persoon of personen;
 - ii. een of meer door de Rechter in het Gerecht in Eerste Aanleg Zittingsplaats Bonaire daartoe voor deze situatie aangewezen persoon of personen, op verzoek van iedere belanghebbende, welk(e) perso(o)n(en) alsdan belast is, dan wel zijn, met de taak van de raad van toezicht van de stichting en indien van toepassing het werven van nieuwe leden van de raad van toezicht, met inachtneming van het in deze statuten bepaalde.
14. Ten aanzien van tegenstrijdig belang is artikel 5 lid 13 tot en met lid 16 zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing voor de raad van toezicht.
15. Kosten die leden van de raad van toezicht in de uitoefening van hun functie noodzakelijkerwijs maken, worden hen door de stichting vergoed. De leden van de raad van toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden en reis- en verblijfkosten een vergoeding zoals vastgesteld in de Regeling Vergoedingen leden raad van toezicht.

Vergaderingen van de raad van toezicht

Artikel 9

1. Het bestuur woont op uitnodiging van de raad van toezicht de vergaderingen van de raad van toezicht bij en heeft daarin een adviserende stem.
2. De raad van toezicht vergadert zo dikwijls als de meerderheid van de leden daartoe verzoekt, doch ten minste eenmaal per kwartaal.
3. Vergaderingen van de raad van toezicht kunnen ook worden gehouden door middel van telefonische- of videoconferenties, of door middel van enig ander communicatiemiddel, mits elke deelnemer door alle anderen gelijktijdig kan worden gehoord. Besluiten die via elektronische media worden genomen zijn rechtsgeldig.
4. De voorzitter van de raad van toezicht en het bestuur kunnen, wanneer het belang van de aan de orde zijnde onderwerpen daartoe aanleiding geeft, een vergadering van de raad bijeenroepen.
5. De voorzitter leidt de vergaderingen van de raad van toezicht. Indien

de voorzitter niet aanwezig is, voorziet de waarnemend voorzitter van de raad van toezicht in de leiding.

6. Met uitzondering van de gevallen, waarvoor krachtens deze statuten een gekwalificeerde meerderheid is vereist, besluit de raad van toezicht bij meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter.
7. De raad van toezicht kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle leden in de gelegenheid worden gesteld hun stem schriftelijk uit te brengen.
8. De raad van toezicht kan slechts geldige besluiten nemen in een vergadering waarin ten minste de helft van de leden aanwezig of vertegenwoordigd is. Ieder lid van de raad van toezicht heeft één stem. Bij staking van stemming beslist de voorzitter. Een lid van de raad van toezicht kan zich ter vergadering door een lid van de raad van toezicht laten vertegenwoordigen onder overlegging van een schriftelijke, ter beoordeling van de voorzitter van de vergadering voldoende, volmacht. Een lid van de raad van toezicht kan daarbij slechts voor één lid van de raad van toezicht als gevolmachtigde optreden.
9. Is in een vergadering minder dan de meerderheid van de leden aanwezig of vertegenwoordigd, dan wordt een tweede vergadering bijeengeroepen, te houden niet eerder dan twee en ten hoogste zes weken nadien, in welke tweede vergadering, ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, rechtsgeldig kan worden besloten omtrent de onderwerpen welke in de eerste vergadering op de agenda waren geplaatst, doch waarover in die vergadering bij ontbreken van het quorum niet kon worden besloten. Bij de oproeping tot de nieuwe vergadering moet worden vermeld dat en waarom een besluit kan worden genomen onafhankelijk van het aantal ter vergadering aanwezige of vertegenwoordigde leden van de raad van toezicht.
10. Ten aanzien van de stemming van de raad van toezicht geldt het volgende:
 - a. Stemming over zaken geschiedt mondeling met dien verstande dat bestuursleden de mogelijkheid hebben om met behulp van moderne communicatiemiddelen, zoals via online videoverbinding, telefoon en andere moderne communicatiemiddelen, deel te nemen aan de vergaderingen en op die wijze ook hun stem kunnen uitbrengen. Stemming over personen geschiedt schriftelijk met gesloten ongetekende briefjes of schriftelijk naar de voorzitter indien sprake is van een vergadering behulp van moderne communicatiemiddelen, zoals via online videoverbinding, telefoon en andere moderne communicatiemiddelen.
 - b. Indien bij een stemming over de benoeming van een nieuw lid van de raad van toezicht geen van de voorgestelde personen de meerderheid behaalt, zal een tweede stemming worden

gehouden.

- c. Indien ook bij de tweede stemming de stemmen staken beslist de voorzitter.
- d. Bij staking van de stemming over de goedkeuring van de in artikel 5 lid 8 genoemde bestuursbesluiten, wordt binnen twee weken daarna een nieuwe vergadering bijeengeroepen. Indien de stemmen dan opnieuw staken, beslist de voorzitter.

Blanco stemmen en ongeldige stemmen zijn van onwaarde. Deze stemmen worden bij het bepalen van de uitslag van de stemming niet meegeteld. In alle geschillen omtrent stemmingen, waarin deze statuten niet voorzien, beslist de voorzitter.

- 11. Van de vergaderingen wordt een verslag opgesteld, dat in dezelfde of de eerstvolgende vergadering door de raad van toezicht wordt vastgesteld. In of bij het verslag wordt tevens vermeld welke leden van de raad van toezicht op de vergadering aanwezig zijn geweest.

Boekjaar, jaarstukken

Artikel 10

- 1. Het boekjaar van de stichting is gelijk aan het kalenderjaar.
- 2. Binnen vier maanden na afloop van een boekjaar stelt het bestuur over dat boekjaar een concept jaarverslag en een concept jaarrekening op.
- 3. De jaarrekening wordt onderzocht door een registeraccountant, of een deskundige, die omtrent diens onderzoekverslag uitbrengt aan de raad van toezicht en de het bestuur en de uitslag van diens onderzoek neerlegt in een verklaring.
- 4. De jaarrekening en het jaarverslag worden binnen zes maanden na afloop van het desbetreffende boekjaar, nadat de raad van toezicht deze jaarrekening en het jaarverslag ingevolge artikel 5 lid 8 sub d heeft goedgekeurd, vastgesteld door het bestuur. Goedkeuring van beide stukken strekt het bestuur tot decharge.
- 5. De raad van toezicht benoemt een registeraccountant, of een deskundige.

Statutenwijziging

Artikel 11

- 1. Het bestuur is bevoegd de statuten te wijzigen. Het besluit tot statutenwijziging is onderworpen aan de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de raad van toezicht en de goedkeuring van de minister van Justitie en Veiligheid, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
- 2. Een besluit tot statutenwijziging kan uitsluitend worden genomen met algemene stemmen in een vergadering van het bestuur, waarin alle stemgerechtigde leden van het bestuur aanwezig of vertegenwoordigd zijn.
- 3. Een besluit van de raad van toezicht tot goedkeuring van een statutenwijziging kan slechts worden genomen met een meerderheid van twee/derde (2/3) van de uitgebrachte stemmen in een voltallige

vergadering van de raad van toezicht. Bij de oproep tot een vergadering waarin een voorstel tot statutenwijziging of tot ontbinding van de stichting aan de orde komt, moet de agenda – die dan ten minste twee (2) weken tevoren aan de leden van de raad van toezicht moet worden toegezonden – het voorstel tot statutenwijziging en de tekst daarvan, of het voorstel tot ontbinding bevatten.

4. Is de vergadering, waarin de goedkeuring van een besluit tot statutenwijziging aan de orde is, niet voltallig, dan zal een nieuwe vergadering worden bijeengeroepen, te houden niet eerder dan twee (2) weken en niet later dan vier (4) weken na de bedoelde vergadering, waarin het besluit kan worden genomen met een meerderheid van twee/derde (2/3) van de uitgebrachte stemmen, doch ongeacht het aantal aanwezigen.
5. Een statutenwijziging treedt eerst in werking, nadat daarvan een notariële akte is opgemaakt. Het bestuur is bevoegd deze akte te doen verlijden.

Het bestuur is verplicht een authentiek afschrift van de wijziging en een volledige doorlopende tekst van de gewijzigde statuten neer te leggen ten kantore van het door de Kamer van Koophandel gehouden stichtingenregister.

Ontbinding en vereffening

Artikel 12

1. Het bestuur is na toestemming van de raad van toezicht en de minister van Justitie en Veiligheid mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bevoegd de stichting te ontbinden. Bij het besluit tot ontbinding stelt het bestuur tegelijkertijd de bestemming van het batig liquidatiesaldo vast.
2. Is de vergadering, waarin de ontbinding aan de orde is, niet voltallig, dan zal een nieuwe vergadering worden bijeengeroepen, te houden niet eerder dan twee (2) weken en niet later dan vier (4) weken na de bedoelde vergadering, waarin het besluit kan worden genomen met een meerderheid van twee/derde (2/3) van de uitgebrachte stemmen, doch ongeacht het aantal aanwezigen.
3. Op het besluit van het bestuur tot ontbinding (en de bestemming van het batig liquidatiesaldo) is het bepaalde in het voorgaande artikel, 11 leden 1 tot en met 4 van overeenkomstige toepassing.
4. De vereffening geschiedt met inachtneming van de daarvoor geldende wettelijke vereisten door het bestuur, tenzij bij het besluit tot ontbinding een of meer andere vereffenaars zijn aangewezen.
5. De vereffenaars dragen er zorg voor, dat van de ontbinding van de stichting inschrijving geschiedt in het daartoe bestemde register van de Kamer van Koophandel.
6. Na de ontbinding blijft de stichting voortbestaan voor zover dit tot de vereffening van haar vermogen nodig is. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten zoveel mogelijk van kracht. In stukken en aankondigingen die van haar uitgaan, moeten aan de

- naam van de stichting worden toegevoegd de woorden “in liquidatie”.
7. De stichting houdt op te bestaan op het tijdstip waarop geen aan haar dan wel aan de vereffenaars bekende baten meer aanwezig zijn. De vereffenaars doen van het ophouden te bestaan opgave aan het in lid 5 van dit artikel bedoelde register.
 8. Na afloop van de vereffening blijven de boeken en bescheiden van de ontbonden stichting gedurende tien jaren onder bewaring van de door de vereffenaars aangewezen persoon. Binnen acht dagen na het ingaan van diens bewaarplicht moet de aangewezen bewaarder diens naam en adres opgeven aan het in lid 4 van dit artikel bedoelde register. De ontbinding en vereffening voldoet aan de daarvoor geldende wettelijke vereisten.

Onvoorziene gevallen

Artikel 13

1. Aan het bestuur komen na verkregen instemming van de raad van toezicht alle bevoegdheden toe, die niet door de wet of de statuten aan andere organen zijn opgedragen.
2. In alle gevallen, waarin zowel de wet als deze statuten niet voorzien, beslist de raad van toezicht.

Overgangsbepaling

Artikel 14

In afwijking van het bepaalde in deze statuten worden de eerste leden van het bestuur en de eerste leden van de raad van toezicht bij deze akte benoemd.

Slotbepalingen

Ten slotte verklaarde de verschenen persoon, handelend als gemeld namens de oprichter, dat:

1. voor het als bestuurslid wordt benoemd: [*], geboren te [*], op [*], onder toekenning van de titel [*];
2. voor het eerst als leden van de raad van toezicht worden benoemd:
 - a. [*], geboren te [*], op [*], onder toekenning van de titel [*];
 - b. [*], geboren te [*], op [*], onder toekenning van de titel [*];
 - c. [*], geboren te [*], op [*], onder toekenning van de titel [*];
3. de Stichting bij haar oprichting geen negatief vermogen kent;
4. het eerste adres van de stichting is: [*], Bonaire.

De verschenen persoon, handelend als gemeld, is mij, notaris, bekend en de identiteit van de bij deze akte betrokken verschenen persoon is door mij aan de hand van daartoe bestemde document, vastgesteld.

-----WAARVAN AKTE!

in MINUUT verleden is te Bonaire, ten dage in hoofde dezer vermeld.

Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte aan de verschenen persoon heeft dezen eenparig verklaard van de inhoud te hebben kennisgenomen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen. Onmiddellijk na beperkte voorlezing aan de verschenen persoon, is deze akte door de verschenen persoon en mij, notaris, ondertekend.

ONDERBOUWING VOORNEMEN

Oprichting stichting voor rechtshulp en hulp bij discriminatie Caribisch Nederland

1. Inleiding

Wat is de aanleiding voor het voornemen?

Sinds de staatkundige hervormingen binnen het Koninkrijk in 2010 maken de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba onderdeel uit van ons land en is de Rijksoverheid onder meer verantwoordelijk voor het voeren van beleid op het gebied van rechtsbescherming en mensenrechten.

In de afgelopen jaren heeft de legislatieve terughoudendheid, die vanaf 2010 de beleidsvorming voor Caribisch Nederland bepaalde, plaats gemaakt voor het uitgangspunt van *comply or explain*. Dat betekent onder meer dat basale wetgeving en voorzieningen die beogen de rechtspositie en de toegang tot het recht voor burgers op de eilanden te waarborgen een vertaalslag moeten krijgen naar de Caribisch-Nederlandse context. Hierbij wordt gestreefd naar een gelijkwaardig voorzieningenniveau.

Als onderdeel van dit proces wordt de gelijkebehandelingswetgeving, als uitwerking van artikel 1 van de Grondwet, ingevoerd in Caribisch Nederland. Onderdeel daarvan is dat er een antidiscriminatievoorziening gevestigd wordt op de eilanden, waar burgers terecht kunnen met vragen en klachten over discriminatie en gelijke behandeling. Daarnaast schrijft de Grondwet in artikel 18 lid 2 voor dat er een voorziening moet zijn voor de verlening van rechtsbijstand aan minder draagkrachtige burgers. Onderdeel daarvan is dat er een voorziening moet zijn waar mensen terecht kunnen voor informatie, advies en hulp (een juridisch loket).

Uit verkenningen van het ministerie van JenV en BZK in 2022 en een nulmeting in 2024 naar ervaren juridische problemen en ervaren discriminatie¹ blijkt ook dat er grote behoefte is aan een voorziening voor gratis hulp bij juridische problemen en ervaren discriminatie.

Het oprichten van een antidiscriminatievoorziening vloeit direct voort uit het wetsvoorstel *Bescherming tegen discriminatie op de BES* dat momenteel de wetgevingsprocedure doorloopt. Deze wet zal de minister van BZK de opdracht geven om een voorziening in te richten waar burgers discriminatie kunnen melden en ondersteuning kunnen krijgen. In het regeerprogramma heeft het kabinet aangegeven discriminatie, racisme, antisemitisme en moslimhaat daadkrachtig te zullen aanpakken. Met de oprichting van een antidiscriminatievoorziening op de BES geeft het kabinet hier invulling aan in Caribisch Nederland.

Zoals hierboven geschetst komt er naast het oprichten van een antidiscriminatievoorziening ook een onderdeel binnen de voorziening dat eerstelijns rechtshulp biedt aan burgers. Mede vanwege de noodzakelijke onafhankelijkheid en vanwege de lokale omstandigheden op de eilanden, is gekozen voor het oprichten van één onafhankelijke private stichting als rechtspersoon met wettelijke taak zonder rechtsgevolgen voor burgers. Deze stichting zal via een subsidierelatie bekostigd worden door de ministeries van JenV en BZK, die hiervoor structurele middelen beschikbaar hebben gesteld.

Wat is het doel en wat gaat de stichting doen?

Artikel 2 lid 1 van de conceptstatuten (doel):

1. Het doel van de stichting is tweeledig:

¹ Juridische problemen, discriminatie en de impact van de invoering van de gelijke behandelingswetgeving in Caribisch Nederland, Oberon Nauta en Manja Abraham, DSP-groep, september 2024.

- I. Het bieden van kosteloze rechtshulp, waaronder in dit kader wordt verstaan:
- a. het bieden van laagdrempelige informatie en persoonlijk advies en het bieden van hulp aan inwoners van en mensen die verblijven op de eilanden Bonaire, St. Eustatius en Saba, in het bijzonder burgers die zich in een kwetsbare positie bevinden;
 - b. het signaleren van structurele juridische problemen en deze aankaarten bij de betrokken organisaties als de toepassing van recht leidt tot onrechtvaardigheid, en voorts al hetgeen met het vorenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.
- II. Het bieden van kosteloze onafhankelijke bijstand bij discriminatie, met als doel het voorkomen en bestrijden van discriminatie en uitsluiting. In dit kader wordt hieronder verstaan:
- a. het bieden van ondersteuning aan inwoners van - en mensen die verblijven op de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba bij de afwikkeling van hun klachten betreffende de huidige en toekomstige gelijkebehandelingswetgeving binnen Caribisch Nederland;
 - b. het registreren van meldingen van discriminatie en het periodiek vervaardigen van rapportages hierover.

Artikel 2 lid 2 van de conceptstatuten (activiteiten):

De stichting tracht haar doel te bereiken door het binnen Bonaire, Sint Eustatius en Saba inrichten en in stand houden van fysieke en andere vormen van (al dan niet) digitale dienstverlening en verricht hiertoe de volgende activiteiten:

- a. het vestigen van laagdrempelige voorzieningen voor kosteloze rechtshulp en ondersteuning bij discriminatie op de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba, die voor een ieder fysiek en digitaal toegankelijk zijn;
- b. het via en vanuit deze voorzieningen op verzoek verhelderen van vragen van rechtzoekenden, alsmede het op verzoek adviseren, voorlichten, informatie inwinnen en doorverwijzen van rechtzoekenden;
- c. in geval van discriminatie, het bemiddelen tussen partijen en het vertegenwoordigen van rechtzoekenden in klachtprocedures;
- d. het onderhouden van een nauwe samenwerking met relevante ketenpartners zodat een adequate doorverwijzing kan plaatsvinden;
- e. het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de dienstverlening van de voorzieningen;
- f. het bekendmaken van de mogelijkheden van de voorzieningen onder de burgers;
- g. het verschaffen van informatie en het leveren van voorlichting over onderwerpen die in de ruimste zin van het woord passen bij de in artikel 2 genoemde doelstellingen.

Welke alternatieven zijn onderzocht en waarom is een stichting het meest passend?

- a. Onderbrengen van de taken bij het (bestaande) Juridisch Loket in Europees Nederland
- b. Oprichten van een stichting door het Juridisch Loket
- c. Taken laten uitoefenen door rijksambtenaren (RCN)
- d. Bevordering taakuitoefening door Openbare lichamen

Ad a en b: Geen duurzame bezetting mogelijk door fiscale en arbeidsrechtelijke belemmeringen.

Deze belemmeringen zijn gedurende de kwartiermakersfase blootgelegd onder meer door een externe adviseur. Ten eerste is geconcludeerd dat inschrijven van een Europees-Nederlandse stichting in Caribisch Nederland niet mogelijk is. Daarnaast zou opereren vanuit het bestaande Juridisch Loket in Europees Nederland (hJL) fiscale complicaties met zich brengen. Naast de fiscale aspecten, zou opereren vanuit Europees Nederland ook arbeidsrechtelijke implicaties (en complicaties) hebben, wat de nodige vragen opwierp over compatibiliteit van de arbeidsvoorwaarden.

Dit heeft geleid tot de conclusie dat oprichting van een lokale stichting noodzakelijk is voor een stevige en duurzame inbedding. Voor de oprichting van deze stichting door hJL bleek aan de kant van hJL geen draagvlak. Hierbij speelde ook de onafhankelijkheid van het Juridisch Loket een belangrijke rol.

Ad c: Niet passend bij de context van de eilanden (waarin vertrouwen in een voorziening als deze een belangrijke rol speelt) en de noodzaak om hulp los van de overheid te organiseren.

Ad d: Idem. De betrokkenheid van drie afzonderlijke Openbare Lichamen maakt de voorziening ook kwetsbaar omdat de aandacht en inzet vanuit de Openbare Lichamen onderling kunnen verschillen.

Een lokale stichting is:

- Onafhankelijk
- Passend bij de lokale context, lokaal georganiseerd
- Duurzaam te bemensen en makkelijk samen te werken tussen de eilanden
- Beproefd recept (Stichting Reclassering CN)

2. Beoogde vormgeving van de (relatie met de) stichting

2.1 Verhouding tussen minister en eventuele medeoprichters

Wat is de beoogde verhouding tussen alle oprichters en hoe wordt dit statutair vastgelegd?

JenV zal de stichting mede namens BZK (doen) oprichten. JenV is verantwoordelijk voor het vestigen van een eerstelijns rechtshulpvoorziening (juridisch loket) en BZK is verantwoordelijk voor de antidiscriminatievoorziening. De departementen zijn verantwoordelijk voor de financiering van de onderscheidenlijke taken die binnen de stichting uitgevoerd worden. Dat gebeurt via een jaarlijkse begrotingssubsidie.

Statutair wordt vastgelegd dat het doel van de stichting tweeledig is, nl:

- Het bieden van kosteloze rechtshulp
- Het bieden van kosteloze onafhankelijke bijstand bij discriminatie

Financieringsrelatie (departementen – stichting)

Er zal sprake zijn van één subsidiestroom; deze wordt gezamenlijk door JenV en BZK vormgegeven². De subsidie voor de onderscheidenlijke taken wordt, net als bij het Juridisch Loket in Europees Nederland, op jaarlijkse basis toegekend en vastgesteld. Hiervoor wordt een jaarlijkse P&C-cyclus ingericht die bestaat uit de volgende processtappen:

- JenV stuurt mede namens BZK een kaderbrief waarin op hoofdlijnen de kaders en verwachtingen voor het komende jaar beschreven staan. JenV stelt hierin de kaders ten aanzien van de voorziening voor rechtshulp, BZK ten aanzien van de antidiscriminatievoorziening. Een derde pijler wordt gevormd door de gezamenlijke faciliteiten, deze worden in gezamenlijkheid door JenV en BZK vastgesteld. De kaders zien op hoofdlijnen en niet op de dagdagelijkse dienstverlening die door de stichting wordt geboden.
- De stichting stelt een jaarplan op met een begroting en dient op basis daarvan een subsidieaanvraag in voor beide taken.
- JenV geeft mede namens BZK een subsidiebeschikking af, op basis van het jaarplan en de begroting.
- De stichting stelt tertiaalrapportages op waarin verantwoording wordt gegeven over de realisatie, subsidies en de afspraken met de departementen.
- De stichting stelt een jaarverslag en jaarrekening op voor het voorbije jaar.
- JenV stuurt mede namens BZK een vaststellingsbrief voor de subsidieverlening op basis van het jaarverslag en de jaarrekening

Relatie tussen JenV en BZK

Ten aanzien van de verhouding tussen JenV en BZK worden voor de oprichting van de stichting op directeursniveau formeel afspraken vastgelegd. Daarin wordt in ieder geval vastgelegd:

² Aanvankelijk was de opzet om met twee afzonderlijke subsidiestromen te werken. Vanwege het belang van efficiency, governance en een duurzame financiële inrichting van processen, is deze opzet inmiddels verlaten.

- de wijze waarop de minister van Justitie gebruik maakt van de (statutaire) bevoegdheden en de wijze waarop de mede-verantwoordelijkheid van de minister van BZK hierbij vorm krijgt;
- het proces rondom de totstandkoming van de jaarlijkse kaderbrief en de hieruit voortvloeiende P&C-cyclus;
- de onderlinge afspraken over de financiering en de handelswijze bij evt. budgetoverschrijdingen;
- een procedure bij eventuele geschillen.

2.2 Verhouding tussen minister en stichting

Wat zijn de beoogde ministeriële bevoegdheden ten opzichte van de stichting en hoe worden deze statutair vastgelegd?

De minister is betrokken en bevoegd bij verschillende handelingen/situaties die de kern van de stichting betreffen. Hierbij is de minister van Justitie en Veiligheid direct betrokken, maar zal dat mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn. Dat betekent dat er vooraf onderling afstemming plaats zal hebben, maar dat de stichting de facto met één bewindspersoon te maken heeft.

Met inachtneming van bovenstaande heeft de minister van Justitie de volgende bevoegdheden/rechten die statutair zijn vastgelegd (artikel 5 lid 9 (concept) statuten):

- Instemming met de statuten
- Instemming bij besluiten tot:
 - o het aanbrengen van ingrijpende wijzigingen in de structuur van de organisatie
 - o de wijziging van de statuten en de ontbinding van de stichting
 - o het aangaan een fusie
 - o de aanvraag van faillissement en van surséance van betaling van de stichting
- Schriftelijke kennisgeving van het ontslag of de schorsing van een bestuurder (artikel 5 lid 10 (concept) statuten)
- Voordracht van leden van de Raad van Toezicht (artikel 8 lid 8 (concept) statuten)

Wat is de beoogde samenwerkingsrelatie tussen het ministerie en de stichting en hoe wordt dit statutair vastgelegd?

Via de kaderbrief en de hierboven beschreven P&C-cyclus kunnen de departementen op hoofdlijnen kaders stellen die aan de instellingssubsidie zijn verbonden. Deze relatie en de bevoegdheden daarbij zijn als zodanig niet statutair vastgelegd.

Op welke wijze wordt de minister betrokken in het geval van een materiële wijziging in statuten, een fusie of ontbinding en hoe wordt dit statutair vastgelegd?

De minister van Justitie moet, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, instemmen met dergelijke verrichtingen. Dit wordt statutair vastgelegd (artikel 5 lid 8 sub, f en l jo. artikel 5 lid 9 (concept) statuten)

2.3 Verantwoording

Legt de stichting verantwoording af specifiek aan het ministerie (bijvoorbeeld via een statutair inlichtingenrecht)?

Nee, statutair niet maar wel via de P&C-cyclus.

Heeft de stichting een beoogde wettelijke taak en hoe is dit vastgelegd?

Beide taken (het bieden van kosteloze rechtshulp alsmede het bieden van kosteloze onafhankelijke bijstand bij discriminatie) zullen wettelijk worden vastgelegd. Wetgeving over gelijke behandeling en de bestrijding van discriminatie (met daarin de wettelijke taak) wordt

momenteel behandeld in de Eerste Kamer (wetsvoorstel 'Bescherming tegen discriminatie op de BES, Kamerstukken II 36551). De taak t.a.v. kosteloze rechtshulp zal in de komende jaren gecodificeerd worden.

Valt de stichting onder de Wet open overheid (Woo) en wil de stichting de status van 'Algemeen Nut Beogende Instelling' (ANBI) verwerven?

De Woo (in casu de Wob BES) is niet van toepassing. De stichting is voornemens om de ANBI-status te verwerven, indien deze wettelijk geldend is in Caribisch Nederland.

2.4 Evaluatie

Op welke wijze wordt het functioneren van de stichting geëvalueerd?

De stichting legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Het wetsvoorstel – van waaruit de stichting wordt ingericht – wordt binnen drie jaar geëvalueerd.

2.5 Bekostiging & financiën

Hoe wordt de stichting bekostigd, wat zijn de financiële verplichtingen van het Rijk hierbij en hoe wordt dit statutair vastgelegd?

De stichting wordt middels een jaarlijkse toekenning van een subsidie vanuit JenV en BZK bekostigd. Het structurele budget is voor beide doeleinden 300.000 euro jaarlijks (dus 600.000 euro voor de gehele voorziening per jaar). Dit wordt vastgelegd in de begrotingen van JenV en BZK. In de aanloopperiode zal JenV de kosten dekken met incidentele middelen. De bekostiging is niet statutair vastgelegd.

Is de [Wet Normering Topinkomens](#) (WNT) van toepassing op de stichting?

De WNT is niet van toepassing op de BES-eilanden.

Wat gebeurt er met een eventueel batig saldo in het geval van fusies, opheffing of ontbinding en hoe wordt dit statutair vastgelegd?

Bij het besluit tot ontbinding stelt het bestuur tegelijkertijd de bestemming van het batig liquidatiesaldo vast (art. 12 lid 1 concept-statuten).

Staatssecretaris Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Toegang Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
13 mei 2025

Onze referentie
6388290

nota

Stichting rechtshulp/antidiscriminatievoorziening BES

1. Aanleiding

Samen met BZK werkt JenV aan het opzetten van een privaatrechtelijke stichting die uitvoering zal geven aan de rechtshulpvoorziening (juridisch loket) en de anti-discriminatievoorziening (adv) in Caribisch Nederland. In november 2024 nam u hiertoe, gelijktijdig met de minister van BZK, het besluit. De voorgeschreven procedure vraagt om een voorhang bij de Eerste en Tweede Kamer. Daartoe moet er besluitvorming over het initiatief plaatshebben in de ministerraad van 6 juni 2025.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd om uiterlijk 19 mei 2025 akkoord te gaan met bijgaande brieven (aan resp. de Eerste en Tweede Kamer) en tevens akkoord te gaan met agendering van de bijgaande stukken voor het ambtelijk voorportaal (CBJ) op 27 mei a.s. Hierbij wordt gestreefd naar behandeling in de MR van 6 juni a.s.
- Indien de MR instemt met het voornemen zullen de brieven naar de beide Kamers gestuurd worden en zal de voorhangtermijn van 30 dagen starten. Het is van belang dat de voorhang tijdig voor het zomerreces start omdat deze anders doorgaat na het zomerreces en het proces dan cruciale vertraging oploopt.

3. Kernpunten

- Met verzending van bijgaande brieven stelt u de beide Kamers in de gelegenheid om kennis te nemen van het voornemen en evt. informatie op te vragen. Dit is de laatste formele stap die nodig is om over te kunnen gaan tot de feitelijke oprichting van de stichting. Na ommekomst van de voorhangtermijn kan de oprichtingsakte van de stichting worden gepasseerd door een notaris op Bonaire.
- Voorafgaand aan deze voorhang heeft u advies gevraagd aan de Toetsingscommissie Verzelfstandiging (TCV) van Financiën en heeft u formeel overleg gevoerd met de Algemene Rekenkamer (ARK). Beide hebben hun advies en bevindingen schriftelijk kenbaar gemaakt. Deze brieven worden als bijlage meegestuurd naar de beide Kamers. De TCV heeft positief geoordeeld en had geen aanvullende opmerkingen.

- De ARK heeft op 15 mei jl. zijn advies uitgebracht en wijst op het belang van een toezichtarrangement nu in ieder geval de antidiscriminatievoorziening bij aanvang een wettelijke taak behelst. Dit arrangement dient om toezicht te houden op de doelmatige en doeltreffende uitvoering van de wettelijke taak en het beheer van publieke financiële middelen door de stichting. Daarnaast geeft de ARK de suggestie van een controleverklaring, waarin ook aandacht wordt besteed aan de rechtmatigheid.
- Deze adviezen van de ARK worden bij de verdere uitwerking overgenomen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Toegang Rechtsbestel

Datum
13 mei 2025

Onze referentie
6388290

4. Toelichting

- Uw ambtsvoorganger heeft in 2023 samen met de toenmalige minister van BZK besloten tot introductie van de voorziening voor rechtshulp en de combinatie met de antidiscriminatievoorziening.
- Het besluit om de voorziening in te bedden bij een lokaal in te richten stichting heeft u op 14 november jl. genomen. U heeft dit voornemen in de laatste voortgangsrapportage van de Stelselvernieuwing rechtsbijstand met de Tweede Kamer gedeeld.¹
- Alle stappen en besluiten in dit proces zijn en worden gelijktijdig binnen BZK afgestemd en genomen, vanwege de combinatie met de antidiscriminatievoorzieningen.

4.1. Politieke context

- Naar aanleiding van het bezoek van de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid aan Bonaire zijn voorafgaand en tijdens het commissiedebat over de justitieketen in het Caribisch deel van het Koninkrijk vragen gesteld over de introductie van de eerstelijns rechtshulpvoorziening op de eilanden en het feit dat de introductie hiervan langer op zich laat wachten dan eerder voorzien.²
- De introductie van antidiscriminatievoorzieningen in Caribisch Nederland is onderdeel van de Wet bescherming discriminatie op de BES die momenteel in behandeling is bij de Eerste Kamer.³

4.2. Financiële overwegingen

Het opzetten van de voorziening wordt bij aanvang gefinancierd uit de tijdelijke middelen voor het programma stelselvernieuwing rechtsbijstand. Vanaf 2026 is een structureel budget beschikbaar van € 0,3 mln. Voor de anti-discriminatievoorzieningen is eveneens een bedrag van € 0,3 mln. structureel verzekerd. Dit wordt door BZK gedekt.

4.3. Juridische overwegingen

Als het wetsvoorstel 'bescherming tegen discriminatie op de BES' op 1 januari 2026 inwerking treedt heeft deze taak van de op te richten stichting een wettelijke basis. Daarnaast is het van belang dat wordt gezien hoe de wettelijke verankering van de voorziening voor rechtshulp gestalte moet krijgen.⁴

¹ Kamerstukken II 2024-2025, 29 279, nr. 920.

² Kamervragen (aanhangsel) 2024-2025, nr. 33.

³ Kamerstukken I 2024-2025, 36 551.

⁴ Dit is in de aangehaalde Kamerbrief en de beantwoorde Kamervragen reeds met de Kamer gedeeld.

4.4. Krachtenveld

- Bij de totstandkoming van het beleid en de besluitvorming zijn de drie openbare lichamen op ambtelijk niveau betrokken. De belangrijkste stakeholders op de eilanden zijn bij de totstandkoming gevraagd om input en gedurende het proces actief op de hoogte gehouden van de voortgang.
- Onder burgers is recentelijk een onderzoek gedaan naar ervaren juridische problemen en ervaren discriminatie. De conclusies uit dit onderzoek zijn en zullen worden meegenomen bij de verdere uitwerking van de voorziening.
- Op Bonaire wordt door het openbaar lichaam sinds eind 2023 gewerkt aan het opzetten van een bureau dat burgers specifiek kan bijstaan bij geschillen met de overheid. Er is op ambtelijk niveau overleg en afstemming met het openbaar lichaam over de initiatieven en hoe deze elkaar kunnen aanvullen en versterken.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Toegang Rechtsbestel

Datum
13 mei 2025

Onze referentie
6388290

4.5. Uitvoering en implementatie

Na de voorhangprocedure zal de stichting worden opgericht. Het is de taak van de stichting om binnen de geschetste kaders tot een dienstverleningsstrategie te komen, de werving en selectie ter hand te nemen, alsook een huisvestings- en bedrijfsvoeringsstrategie uit te werken.

In aanloop naar de oprichting van de stichting zullen de nodige zaken in gereedheid worden gebracht, zodat de stichting direct van start kan.

4.6. Communicatie

- De voorlichtingscommunicatie vanuit de Rijksoverheid behelst de aankondiging van de te introduceren voorzieningen (en de introductie van de gelijkebehandelingswetgeving door BZK). Deze zal tijdig in de aanloop naar de opstart van de stichting worden gestart. Daarbij moet ook in acht genomen worden dat de campagne niet te vroeg komt en daarmee momentum verliest. Er wordt lokaal advies ingewonnen over de juiste start- en looptijd van de campagne.
- De communicatie zal van algemeen karakter zijn en met name gericht zijn op aankondigen en informeren. Meer diepgaande voorlichtings- en bewustwordingscommunicatie is aan de nieuwe onafhankelijke stichting om vorm te geven en uit te voeren, op basis van eigen kennis, ervaring, feiten en cijfers.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Er is geen informatie die zich niet leent voor openbaarmaking. De persoonsgegevens van ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.